

51 Přírodní rezervace Meandry Smědé

Výměra: 137 ha

Vyhlášeno: 1998

Nadmořská výška: 220–250 m

Území obce: Černousy, Višňová

Meandry řeky Smědé. Foto archiv

Rezervace byla zřízena k ochraně přírodního rázu údolní nivy podhorské řeky s přirozeně se vyvíjejícím říčním korytem, se slepými rameny a s fenoménem štěrkopískových náplavů. Součástí chráněného území je též rybník Dubák – ornitologicky významná lokalita severních Čech, a dále ekosystém listnatého svahového lesa nad pravým břehem Smědé. V podrostu dubolipového háje roste lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), pižmovka obecná (*Adoxa moschatellina*), plicník lékařský i tmavý (*Pulmonaria officinalis*, *Pulmonaria obscura*) aj. Mokřady u Dubáku jsou lokalitou chráněného dábličky bahenního (*Calla palustris*) a ostřice šáchorovité (*Carex bohemica*). V údolí Smědé bylo zjištěno velké množství vzácných živočichů – z nich nejméně 40 je zákonem chráněno. Z obratlovců jako příklad jmenujme vydru říční (*Lutra lutra*), blatnici skvrnitou (*Pelobates fuscus*), čolka velkého (*Triturus cristatus*), z četných zástupců zde hnízdících chráněných druhů ptáků např. bekasinu otavní (*Gallinago gallinago*), potápku rudokrkou (*Podiceps grisegena*), sýčka obecného (*Athene noctua*), rákosníka velkého (*Acrocephalus arundinaceus*) nebo ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*). V posledních letech tu opakovaně zahnízdl evropsky významný druh – jeřáb popelavý (*Grus grus*). Ve vodách Smědé žije silná populace mihule potoční (*Lampetra planeri*), z dalších druhů ryb např. mník jednovousý (*Lota lota*), střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) nebo vranka obecná (*Cottus gobio*). K nejvzácnějším bezobratlým patří pavouk slíďák (*Arctosa cinerea*), vázaný na štěrkopískové náplavy.

Dubák o rozloze 12 ha patří k největším a nejstarším rybníkům na Frýdlantsku. Historicky je jeho existence doložena již ze 16. století, kdy je zmiňován jako „velký rybník při Smědě“. V polovině 17. století byl pustý, v r. 1664 jej opět již zarybněný získali frýdlantští Gallasové, tehdy pod jménem „Velký“. Rybník údajně vznikl vyhloubením a přehrazením slepého ramene Smědé v místě soutoku řeky s bezejmenným pravostranným přítokem. Na hrázi Dubáku rostou mimořádně mohutné exempláře dubů letních a červených (*Quercus robur*, *Quercus rubra*), podle nichž se patrně dnes rybník jmenuje.

Spravuje Krajský úřad Libereckého kraje, tel.: 485 226 428

52 Přírodní památka Bílá skála

Výměra: 0,63 ha

Vyhlášeno: 1996

Nadmořská výška: 360–372 m

Území obce: Horní Řasnice

Tato přírodní památka leží při polských hranicích severozápadně od osady Srbská. Předmětem ochrany je regionálně unikátní vypreparovaná křemenná žíla – původně výplň tektonické poruchy v okolních ortorulách. Po jejich částečném oderodování vystoupila žíla na povrch v podobě skalní zdi až 20 m široké

a v nejvyšším místě okolo 20 m vysoké. Celková délka útvaru činí na našem území asi 200 m, pokračování lze však vysledovat i na navazující polské straně hranice. Zajímavé je dekorativní barevné rozvrstvení kamenné hmoty do proužků a přítomnost dutin s drúzami křemene.

Náhorní strana Bílé skály. Foto Jarmila Sýkorová

Nejvyšší stěna dosahuje výšky 20 m. Foto Jarmila Sýkorová